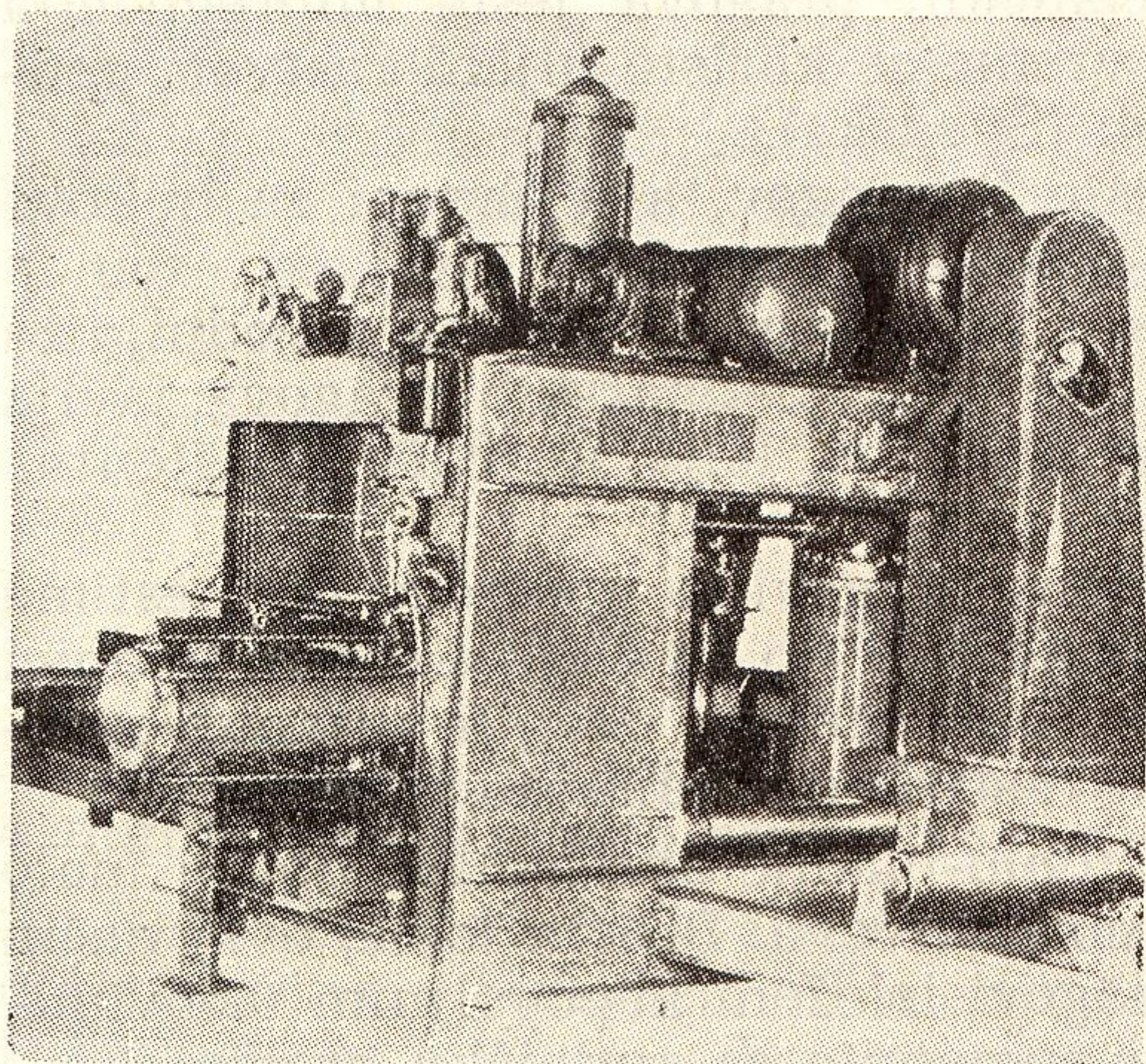

U telegrafskim stubovima mogu da se razviju tri glavna procesa truleži⁽¹¹⁾: a) površinska trulež, ograničena na nivo zemljišta ili na celu dužinu stuba ako je beljika široka; b) unutrašnja trulež, koja nastaje zbog duboke pukotine ili je posledica zaraženosti stuba još u dubjećem stanju i c) međutrulež koja nastaje u unutrašnjim slojevima beljike ili između zaštićenog sloja beljike (antiseptikom) i srčike.

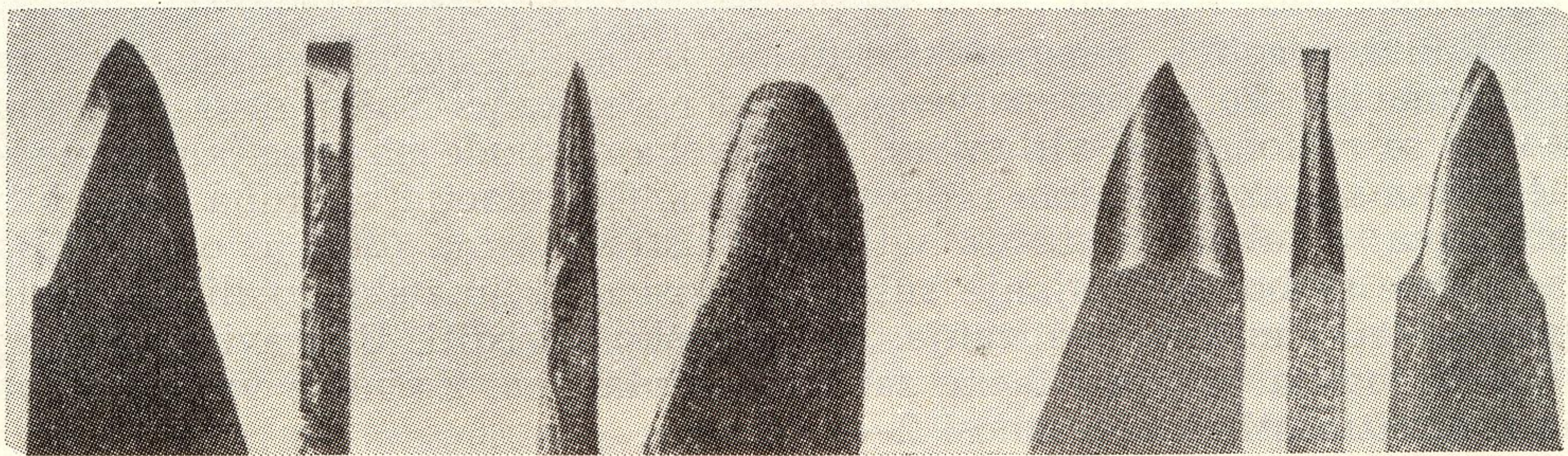

Sl. 100 — Mašina incizor za ubadanje drveta pre impregnacije (prema Greeulee Bros and Co. i Huntu i Garrattu)

Glavne vrste gljiva prouzrokovavača truleži telegrafskih stubova su u četinarskom drvetu: *Lenzites saepiaria* i *Lentinus lepideus*, a u lišćarskom *Lenzites quercina* (hrast i kesten) i *Polyporus sulphureus*. Četinarsko drvo zaraženo gljivom *Ungulina annosa* i u početnom procesu truleži izgleda da je obezbeđeno od daljeg razvijanja procesa u stubu zaštićenom kreozotom. Kao glavne vrste koje se mogu izolovati iz kreozotiranih stubova navode se ⁽³⁹⁾: *Lentinus lepideus*, *Hypholoma fasciculara* i *Trametes serialis*; za ovu poslednju vrstu se pretpostavlja da potiče iz dubjećih stabala.

Prosečna trajnost nezaštićenih stubova iznosi 6—8 godina. Ova trajnost se povećava 2—4 puta tretiranjem kreozotom. Pri punoj impregnaciji i dobroj penetraciji kreozota trajnost se može produžiti na 50—60 i više godina.

Tretiranje telegrafskih stubova vrši se pre polaganja u zemlju, ali se oni mogu tokom upotrebe tretirati u dubjećem stanju, odnosno polo-

Sl. 101 — Različiti oblici zuba mašine za ubadanje drveta pre impregnacije (prema Huntu i Garrattu)

žaju. Kada se u ovom drugom slučaju primenjuju hemijska sredstva, onda se proces naziva **reimpregnacija**.

Kao najprimitivniji način zaštite stubova pre njihove upotrebe jeste premazivanje ili prskanje. Prodiranje antiseptika pri ovom načinu je samo površinski, ali se pri upotrebi kreozota trajnost stuba može povećati za 1—3 godine, zavisno od prodiranja antiseptika i vremenskih prilika.